

Tranås/Ydre Släktforskarförening

Medlemsblad hösten 2013

Boka in höstens
höjdpunkter i pro-
grammet:

Göran Rosenberg

Sidan 5

Besök på Degla
Gård

Sidan 8

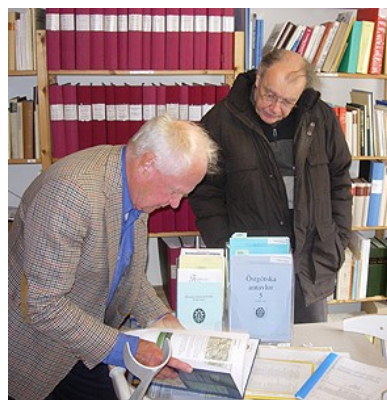

Medlemsöppet och
forskarkafé under
hösten

Sidan 7

Urmakare
Malmquist

Sidan 6

Utflykt till Gamla Linköping

Sidan 4

Ordförande har ordet!

Vilken sommar vi fick i år! Var det som kompensation för förra årets regniga dagar kanske? Det blev en sommar med fina upplevelser för mig och jag hoppas för er också. Sköna minnen att ta fram när den mörka tiden kryper in på oss. Jag hade förmånen att besöka Falkenberg tillsammans med min make där han har mycket av sin släkt. Vi träffade där Gustav som fyller 100 år i början av 2014. Tänk så fantastiskt att höra honom klart och tydligt berätta om personer han träffat på 1920-talet. Med glimten i ögat kunde han berätta många historier som blev till stor glädje för min man i hans släktforskningsarbete. Med det vill jag säga, glöm inte att träffa äldre släktingar och bekanta, de kan ha värdefulla berättelser att dela med sig av. Självt avslutade jag min sommarvistelse i Ydre med en skolträff. Efter 58 år stod vi åter på den gamla skoltrappan mina skolkamrater och jag. Så trevligt det var och så många minnen det kom fram.

Finns det någon som kan tala om för mig hur man gör ett medlemsblad så intressant att det inte åker i soppsåsen? Jag har flera gånger stött på medlemmar som inte verkar ha en aning om vilka aktiviteter föreningen bjuder på. Så min vädjan blir: Notera datum för medlemsmöten och annat intressant och spara gärna bladet tills ett nytt kommer. Jag vet själv hur besviken man blir om man glömmer något man gärna ville vara med på. Ett sätt är ju också att gå in på vår hemsida lite då och då. Anders är duktig på att hålla den aktuell! I höst storsatsar vi i november. Göran Rosenberg besöker oss och berättar om boken han skrivit om sin pappa. En fantastisk bok "Ett kort uppehåll på vägen från Auschwitz". Missa inte den kvällen!

En intressegrupp, för att göra norra delen av Storgatan lite mer levande, har bildats inför Konstrakan i augusti. Släktforskarföreningen kommer tillsammans med Hembygdsföreningen ha en utställning med bilder av Bo Ode, i vuxenskolors lokaler. Bilderna som visas är just från den delen av stan.

Vi ses till hösten och då först vid besöket på Degla gård. Glöm inte att anmäla er! Hermelins bjuder på fika!

Vi ses!
Gerd Brisfjord Karlsson
ordförande

Nya medlemmar

Vi hälsar följande nya medlemmar välkomna i föreningen!

Jan Andersson, Tranås
Laila Andersson, Tranås
Ingela Axelsson, Tranås
Berit Boman, Tranås
Eva-Maria Brangefeldt, Sunhultsbrunn
Solvieg och Gunnar Blomgren, Tranås
Karl-Johan Bäckstrand, Aneby
Stig Carlsson, Tranås
Gunilla Ekberg, Tranås
Kent Forsman, Tranås
Mikael Jackson, Tranås
Maj-Lis Josefsson, Tranås
Maj-Britt Karlsson, Tranås

Margareta Källkvist, Tranås
Lisbeth Larsson, Östersund
Ann-Louise Levander, Tranås
Ella Lind, Tranås
Elisabet Linderfalk, Tranås
Ingemar Lyckow, Tranås
Helena Neilan-Olzon, Askim
Ove Nilsson, Tranås
Ingbritt Nordström, Karlskoga
Stig Rolandsson, Tranås
Mona Salomonsson, Tranås
Annika Sjögren Palm, Ydre
Tony Sjöstedt, Tranås
Sören Westbom, Ydre
Eva Åkerö, Tranås

Program hösten 2013

Utflykt till Degla gård

Lördagen den 14 september

Samling vid Parkhallen kl 14.00 för samåkning.
OBS! Anmälan till Gerd på tel. 0140-16159 senast 6/9.

Information om DIS Smålands verksamhet

Torsdagen den 17 oktober kl. 18.30

Tommy Nilsson, vice ordförande i DIS (Datorhjälp i släktforskningen) Småland besöker oss i föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås. Kaffeservering.

Arkivens dag

Lördagen den 9 november kl. 10.00 - 14.00

Tranås kommun öppnar det gamla arkivet på Storgatan 22. Passa på att studera de gamla böckerna från Tranås köping och Säby, Linderås och Adelövs socknar.

Författarafton med Göran Rosenberg

Måndagen den 25 november kl 18.30

Plats: Lövestakyrkan i Tranås. Pris 60:-. Förför hos Klockmaster, storg 21 i Tranås från 11/11.
Se även separat artikel.

Grötfesten

Fredagen den 6 december kl. 18.30

Den traditionella grötfesten i föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås. Gröt och skinksmörgås, kaffe, lotterier, överraskningar. Anmälan till Gerd på tel. 0140-16159 senast 1/12.

”Forskning och forskning”

Torsdagen 30 januari 2014 kl. 18.30

Sven Jarhag, pensionerad forskare, talar under rubriken ”Forskning och forskning” - vad innebär forskning? Föreningslokalen, Storgatan 50 i Tranås. Kaffeservering.

Kom dessutom ihåg:

Medlemsöppet i föreningslokalen, tisdagar från 17/9 till 26/11, klockan 15-19.

Forskarkafé i föreningslokalen, måndagarna 23/9, 21/10 och 18/11 klockan 18.00.

Folksam

Lars Karlsson

Tel. 0140-153 05, 076-125 30 39

 **Studieförbundet
Vuxenskolan**

Tranås

0140-163 04

Vårutflykt till Linköping

Lördagen den 25 maj samlades ett drygt tjugotal av föreningens medlemmar för den gemensamma utflykten till Gamla Linköping. Härligt väder med strålande solsken under hela dagen bidrog till att utflykten blev mycket lyckad. Första målet för dagen var att besöka **forskarstugan i Gamla Linköping** för att där få träffa representanter för ÖGF och även få information om föreningen DIS som ansvarar för utveckling och service för registreringsprogrammet DISGEN. I forskarstugan möttes vi av två herrar Gunnar Nilzon och Håkan Asmundsson, som informerade om verksamheten och förevisade lokalerna. Eftersom föreningen disponerar hela huset har man bland annat alltid tillgång till en permanent kurslokal och ett stort utbud av böcker i föreningens bibliotek.

Gunnar Nilzon och Håkan Asmundsson från ÖGF tog emot och visade forskarstugan

I datorerna finns installerat de allra flesta cd-skivor för släktforskning som finns utgivna runtom i landet. Här finns också tillgång till Genline, Arkiv Digital, SVAR och Ancestry.

Föreningen DIS - **Datorhjälp i släktforskningen** - är världens första och största förening för datorhjälp i släktforskningen. Den har nu mer än 27000 medlemmar **och** hyr en del av lokalerna från ÖGF för att kunna ha ett eget permanent kontor. Bland annat ut-

vecklas **Disgen**, som vi tror är Sveriges mest använda program för släktforskning.

Nästa punkt på programmet var besöket på **Dahlbergs café** där vi trakterades med jättegoda räkmackor och kaffe. Cafét ligger på bottenvåningen i ett 1700-talshus som en gång fanns på Storgatan 38 i Linköping.

Efter detta trevliga avbrott fick vi tid att själva strosa omkring i den historiska miljön. Här fanns också möjlighet att besöka de gamla bodarna, polismuseet eller Cloettas godisbutik.

Den tredje inplanerade aktiviteten för dagen var den guidade visningen av två av de välbevarade och **tidstypiska bostäder** som finns i gamla Linköping. Den trevliga guiden tog oss först med till **Solliden**, ett tidstypiskt hem för en välbärgad arbetarfamilj. Huset byggdes 1924-25 och hade två lägenheter, en på vardera våningen. Från 1926 bodde diversearbetare Albin Andersson och hans hustru, hemsömmerskan Lisa, samt sonen Nils, i lägenheten på bottenvåningen. Den andra lägenheten hyrde familjen ut. I bottenvåningen finns det orörda Anderssonska hemmet bevarat.

Trädgården är ett exempel på hur det såg ut i egnahemsområdena i stadens utkant. Trädgården var full av nyttoväxte att

Amerikaveckan

Tisdagen den 23 juli invigde Björn Johansson utställningen ”Drömmen om friheten” på Österbymo bibliotek. I ord och bild fick besökarna lära känna olika människor som utvandrat från Ydre till Amerika. Brev, redskap, amerikakoffert och amerikaklocka gjorde utställningen mer levande för publiken. Lokalen var närmast full av folk kl. 15.00 när invigningen gick av stapeln.

Även Tranås/Ydre Släktforskarförening var på plats med datorer för att kunna visa hur forskning gick till. Våra två datorer var flitigt använda under hela eftermiddagen.

Även lördagen den 27 juli var föreningen representerad och nu i Rydsnäs. Lena Kindstedt var på plats för att där visa släktforskning. Hon hade flera intresserade och kunde hjälpa till att lösa frågor om släktingar.

Veckan var full av aktiviteter och de flesta förlagda i Kisa där också själva invigningen skedde. Som traditionen blivit avslutades amerikaveckan i Norra Vi kyrka med kyrkrodd, gudstjänst med spelmansmusik och kör-sång.

användas i hushållet. De gav också ett välkommet ekonomiskt tillskott, då familjen Andersson tidvis sålde frukt och grönt på torget.

Som kontrast fick vi också se en ”högreståndsvilla”, även den med bibehållen originalinteriör

Carin Nilsons villa

I Carin Nilsons villa är allt i hemmet bevarat som om familjen bara gått ut tillfälligt. Hemmet är ett exempel på det tidiga 1900-talets borgerliga miljö. År 1913 köptes bottenvåningen av fanjunkaren Sigfrid Nilson och hans hustru Hanna. De flyttade in med sina båda döttrar och en jungfru. Sigfrid och Hanna hade från början sex barn, fyra pojkar och två flickor. Men två av sönerna emigrerade till USA och de andra två dog unga i TBC.

Den äldsta dottern Carin utbildade sig till sjuksköterska, ett av de få accepterade yrkena för en borgarflicka vid 1900-talets början.

Carins lillasyster Stina bodde hemma i hela sitt liv. Efter föräldrarnas död 1936 bodde hon kvar i ytterligare 23 år fram till sin död utan att ändra på något. Det är alltså till stor del tack vare Stina som vi kan se hemmet så som det ser ut idag. När Stina avled 1959 övertogs hemmet av Carin.

Efter en innehållsrik och trevlig dag i Linköping återvände vi så till hemorten.

Gunnar Malmberg

Författarafton med Göran Rosenberg

I november har föreningen glädjen att få hälsa, en av Sveriges mest uppskattade journalister, författare och debattörer Göran Rosenberg välkommen till Tranås.

Han kommer att berätta om sin bok ”Ett kort uppehåll på vägen från Auschwitz”. Den bok som gav honom Augustpriset 2012 som bästa skönlitterära bok.

En djupt personlig berättelse om hans fars väg från Auschwitz till staden med den stora lastbilsfabriken, där han som ung man stiger av tåget en augustikväll 1947 för att börja ett nytt liv. En berättelse som man som läsare bär med sig under lång tid framöver.

Missa inte den kvällen, det är höstens höjdpunkt. Platsen vi valt är Lövs kyrkan, måndagen den 25 november kl. 18.30. Priset är 60:- och du kan göra förköp hos Klockmaster på Storg. 21 i Tranås från 11 november.

**Stort tack till våra annonsörer
för ert stöd till föreningens verksamhet**

interfejs
Datasupport & försäljning

Östra Bergsgatan 5C 0140-74 13 60 info@interfejs.se
57336 Tranås www.interfejs.se

FASTIGHETS Småklarna
I TRANÅS AB

Göran Lennartsson, Reg. Fastighetsmäklare

Storgatan 4 0140-120 70 Fax 0140-190 20 info@fam nab.se
573 32 Tranås 070-520 70 55 www.fam nab.se

MÄKLARSAMFUNDET

Jonas Magnus Malmqvist

Jonas Magnus Malmqvist (1827-1911)

Jonas Magnus Malmqvist föddes den 27 mars 1827, på gården Ormestorp, i Malmbäcks socken. Föräldrar var Johannes Assarsson och Maja Stina Johanssondotter. Redan som 10-åring började han arbeta hos tornurmakare Sandahl i Forserum. År 1843 gick han som lärling hos urmakare Andersén i Jönköping och fick där sitt gesällbrev. 1853 flyttar Malmqvist till Säby sock-

en, närmare bestämt till Hubbarps gård. Detta var en följd av att han träffat prosten J.M. Melin i Lannaske-de brunn, Melin var den som ordnat så att torgplatsen flyttat från Säby till Löfstad och han tyckte att den lilla orten som uppstått runt torget behövde en urmakare.

Vi torget låg en liten stuga med namnet Löfstad, det var den som gett torget och det lilla samhället sitt namn. 1855 flyttar J M till stugan och 1856 blir Malmqvist ägare till stugan i samband med att han gifter sig med Fredrika Sofia Holmgren, vars mor är änka och ägare av stugan efter sin avlidne make kvartermästare Anders Holmgren. Giftermålet sker den 30 december 1856. Fredrika avlider redan efter några år, den 9 november 1863. Något märkligt så kallas platsen då Säby torg i dödboken. Äktenskapet är barnlöst men den 14 november 1867 gifter sig Jonas Magnus igen, denna gång med Maria Christina Tidblad, född i Motala 8 juli 1827.

Jonas Magnus driver urmakerirörelsen i den lilla stugan fram 1876 till då han bygger ut stugan till ett rejält hus. Malmqvist drev sin rörelse i södra delen av stugan och den norra delen hyrdes ut till handlaren Jonas Johansson som där startade den rörelse, som senare utvecklades till Jonas Varuhus. Vid tiden innan järnvägen kom till den lilla byn så kompletterade J M sina förråd för urmakerirörelsen i Jönköping. Det var bara att gå de ca 6 milen till Jönköping, övernatta och sedan ta sig hem dagen därpå till fots igen.

Äktenskapet med Maria Christina Tidblad resulterar i två söner. Carl Emil Malmqvist född 2 februari 1870, och August Malmqvist, född 28 december 1874. Både sönerna gick som lärlingar hos sin far och även en kusin till sönerna, Emil Becker gick som lärling hos J M och utbildades alltså alla till urmakare. Båda

namnen Malmqvist och Becker har antagligen bildats från orten Malmbäck där de alla hade sitt ursprung. 29 mars 1894 avlider hustrun Maria Christina i lunginflammation, adressen är nu Storgatan 23, Tranås köping. J M är nu återigen änklings.

I gamla bouppteckningar kan man se att det går framåt för Malmqvist, vid första hustruns död 1863 värderas huset till 410 kr och urmakeriverktyg och lager till 77 kr. Vid andra hustruns död 1894 värderas huset till 9700 kr och urmakeriet till 2435 kr. Jonas Magnus Malmqvist går bort Nyårsdagen 1911 i en ålder av 83 år.

Någon gång runt sekelskiftet delas rörelsen upp mellan sönerna. August flyttar till Storgatan 47 med urmakerirörelsen, medan Carl fortsatte på gamla adressen men inriktar sig på Guldsmedsarbete i stället. Guldsmedsbutiken finns precis som urmakeriet fortfarande kvar och ligger fantastiskt nog kvar på exakt samma adress.

Interiör från Storgatan 47. August Malmqvist med uppknäppt kavaj.

August drev urmakeriet tillsammans med sonen Erik, han fick också 3 döttrar, och fostersonen Hildemar (Pille) som, precis som August, var ett original som många säkert kommer ihåg i Tranås. Hela familjen var mycket musikintresserad och det hände att vänner kom in i urmakeriet och instrumenten plockades fram för en musikstund. Då var det inte lönt att störa utan eventuella kunder fick snällt vänta till man spelat färdigt. Om Pille kan berättas många historier. Pille var glad i att äta och dricka, och när han hade ont om pengar fyllde han armarna med reparerade, men ej uthämtade klockor, och gick ut på stan för att eventuellt hitta någon av ägarna till klockorna. Fich han tag

i någon så gick pengarna givetvis åt direkt och kom inte företaget till godo. Detta gjorde också att man inte hade riktigt koll på reparationerna och en vanlig kommentar från August var ”Hon är inte riktigt färdig än”, vilket man också kan se på bilden från Julbocken. Denna bild publicerades tillsammans med denna dikt.

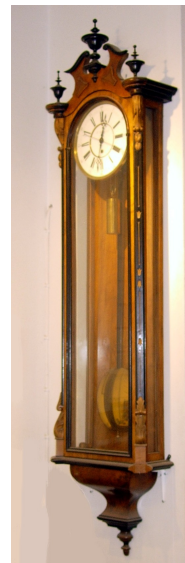
*Jag många år i min bonjour
betjänat haver mången kund
Jag lagat många väckarur
som sen har jagat bort John Blund*

*På sommarn är den bästa kur
därmed jag kommit underfund
på Sommen ta en liten tur
såsnart man har en ledig stund*

*På jobbet sitter man i bur
när Pille tar o kör en rund
humöret övergår i dur
man känner sig så frisk o sund.*

1956 fick min far Per-Olov Johansson anställning hos August och när sonen Erik dog i augusti 1961 fanns ingen arvtagare till rörelsen utan urmakeriet köptes av min far 1961. August Malmqvist var då långt över 80 år men kom varje dag in i butiken för att läsa tidningen. Tidningen breddes ut över hela disken och kunder och personal fick anpassa sig efter detta. I samband med ägarbytet så kunde också banken komma ur det låneavtal som den klurige August skrivit i början av 1900-talet. Avtalet var skrivit med 1% ränta över 99 år och det var förstås en ren förlust för banken på 1960-talet. August gick bort 22 maj 1963, och fostersonen Pille 16 juli 1976.

I mitten av 80-talet övertogs rörelsen av min bror Per Johansson som fortfarande driver urmakeriet, nu med namnet Klockmaster och adress Storgatan 21. Går man in i butiken så kan man se den klocka som Jonas Magnus Malmqvist tillverkade som sitt gesällarbete. Ett sekund-pendelur som fortfarande går som en klocka.

Anders Johansson

Medlemsöppet

Tisdagar under tiden 17 september till 26 november har föreningens medlemmar möjlighet att besöka våra lokaler på Storgatan 50 i Tranås mellan klockan 15 och 19. Där har man tillgång till föreningens arkiv och samlingar samt datorer. Man får träffa andra medlemmar och utbyta tankar och erfarenheter samt dricka en kopp kaffe tillsammans. Ett par värdar finns också på plats som kan hjälpa till att hitta rätt i materialet. Välkommen till oss !

Forskarkafé

För dig som gått kurser hos oss och som kanske tycker att det är bra att åter träffas ytterligare några gånger, har vi bokat in tre tiden i höst. Vi har tänkt att lägga in ett tema för varje träff och första gången tränar vi på att **läsa gammal skrift**. Därefter bestämmer vi gemensamt vad vi sysslar med vid nästa träff. I övrigt ta med dig frågor och funderingar så hjälps vi åt att lösa dem. Ingen anmälan men du får gärna ta med egen dator. Fikar gör vi också och kvällen kostar 30 kronor. Välkommen till vårt trevliga forskarkafé!
Vi ses måndagarna 23/9, 21/10 och 18/11, kl. 18.00 på Storgatan 50.

Disgenkurs

I höst har du möjlighet att lära dig registrera din forskning i släktforskningsprogrammet Disgen. Den 28 september startar en utbildning i Tranås med Börje Jönsson från Eksjö som kursledare. Kursen går i Vuxenskolan regi och den vänder sig både till nybörjare och till den som redan använder programmet. Kursen är på lördagar och omfattar 18 timmar.
Anmälan sker direkt till Vuxenskolan i Tranås tel. 0140-163 04.

Föreningens styrelse

Ordförande

Gerd Brisfjord Karlsson
Tranåskvarnsgatan 14 A, 573 33 Tranås
Tel. 0140-161 59, 073-071 85 11
gerdbk@yahoo.se

Vice ordförande

Gunnar Malmberg
Storspovsgatan 7, 573 37 Tranås
Tel. 0140-177 34
gunnar.sa.malmberg@telia.com

Kassör

Ingegerd Fransson
Tingshusvägen 1 B, 573 35 Tranås
Tel. 0140-155 12, 076-786 71 66
ingegerd.fransson@telia.com

Sekreterare

Lillian Ström
Högstorp 1, 573 92 Tranås
Tel. 0140-660 06, 070-548 98 22
lillian.strom@telia.com

Vice sekreterare, webmaster

Anders Johansson
Storgatan 57 B, 573 32 Tranås
Tel. 0140-121 29, 070-627 93 41
webmaster@tranasydre.se

Ledamot

Irène Nordell
N. Storgatan 86, 573 34 Tranås
Tel. 0140-140 57
irene.nordell@live.se

Ledamot

Elisabet Linderfalk
Storgatan 32 B, 573 32 Tranås
Tel. 070-656 71 83
e.linderfalk@hotmail.com

*Har du flyttat?
Glöm inte att meddela ny adress
till vår kassör.*

Utflykt till Degla Gård

Den 14 september gör Släktforskarföreningen ett besök på Degla Gård i Lommaryds socken. Ägaren Carl Hermelin kommer att visa oss gården, vackert belägen vid sjön Noen. Degla finns omskriven redan på medeltiden som en by bestående av tre hemman. Bland ägarna under århundradena märks bl a Bo Jonsson (Grip), Per Brahe d.y., Martin Lorentz Munthe och Hjalmar Hultner. Den sistnämnde sålde 1938 Degla till nuvarande ägarens far Bengt Olof Hermelin som var en föregångare inom miljörörelsen. Han började tidigt med biodynamisk odling av säd som maldes på gården och gav råvaran till det bröd som sedan såldes i bygden. Glöm inte anmäla dig till den här intressanta utflykten senast 6 september!

Kursverksamhet

Under hösten erbjuder vi nybörjarkurser i släktforskning. En kurs är redan fulltecknad och startdatum är 19 september. Kurserna går på torsdagar och under åtta veckor. Är du intresserad så anmäl dig snarast, det brukar snabbt bli fulltecknat. Vuxenskolan i Tranås tar emot din anmälan. Kursansvarig är Gerd Brisfjord Karlsson, telefon 0140-161 59 eller 073 071 85 11.

Medlemsavgift 100 kr/år
Familjemedlem 50 kr/år
Föreningens plusgirokonto: 442188-9

Tranås/Ydre Släktforskarförening

www.tranasydre.se